

„ASEISTARIISUUTUMIS”-TUNNUKSESTA

Useissa, etupäässä pienissä maissa, jotka ovat syrjässä nykyisestä sodasta, esim. Ruotsissa, Norjassa, Hollannissa, Sveitsissä, kuuluu ääniä, jotka vaativat vaihtamaan sosialidemokraattien minimiohjelman vanhan pykälän: „miliisi” eli „kansan aseistaminen” uuteen: „aseistariisuutuminen”. Kansainvälisen nuorisojärjestön äänenkannattajan „Jugend-Internationale” („Nuorisointernationale”) lehden 3. numerossa on julkaistu aseistariisuutumista puoltava toimituksen artikkeli. Sveitsin sosialidemokraattisen puolueen edustajakokousta varten laadituissa sotakysymystä koskevissa R. Grimmin „teeseissä” havaitsemme annettavan myöten „aseistariisuutumis”-aatteelle. Sveitsiläisessä aikakauslehdessä „Neues Leben” („Uusi Elämä”) vuodelta 1915 Roland-Holst on esiintyvinään molempien vaatimusten „sovittamisen” puolesta, mutta puolustaakin itse asiassa samaa myöten antamista. Kansainvälisen vasemmistoryhmän äänenkannattajan „Vorbote” („Edelläkävijä”) lehden 2. numerossa on julkaistu hollantilaisen marxilaisen Wynkoopin artikkeli, jossa puolletaan entistä kansan aseistamisen vaatimusta. Kuten alempana julkaistuisia kirjoituksista⁴⁴ näkyy, skandinaivialaiset vasemmistolaiset hyväksyvät „aseistariisuutumisen” tunnustaen väliin, että siinä on passiivismin ainesta.

Tarkastelkaamme lähemmin aseistariisuutumista puolustavien näkökantaa.

I

Eräitä tärkeimpiä aseistariisuutumisen puolesta esitettyjä perusteita on seuraava päätelmä, jota ei aina sanota suoraan: me vastustamme sotaa, yleensä kaikkea sotaa, ja

tämän katsomuksemme konkreettisin, selvin ja suorin ilmaus onkin aseistariisuutumista.

Tuon päätelmän virheellisyydestä puhuimme Juniuksen kirjasta käsittelevässä artikkelissa, johon kehotammekin lukijaa tutustumaan *. Sosialistit eivät voi olla kaikenlaista sotaa vastaan, elleivät he lakkaa olemasta sosialisteja. Ei saa antautua nykyisen imperialistisen sodan sokaistavaksi. Imperialismin kaudella ovat tyypillisiä nimenomaan tällaiset „suur”-valtojen väliset sodat, mutta mahdottomia eivät suinkaan ole demokraattisetkaan sodat eivätkä kapinat, esim. sellaiset, joissa sorretut kansat taistelevat niitä sortavia kansoja vastaan vapautuakseen sorrosta. Väistämättömiä ovat proletariaatin kansalaissodat porvaristoa vastaan sosialismin puolesta. Mahdollisia ovat yhdessä maassa voittaneen sosialismin sodat muita, porvarillisia tai taantumuksellisia maita vastaan.

Aseistariisuutuminen on sosialismin ihanne. Sosialistisessa yhteiskunnassa ei tule olemaan sotia, siis suoritetaan aseistariisuutuminen. Mutta ei se ole sosialisti, joka luulee sosialismin toteutuvan *ilman* yhteiskunnallista vallankumousta ja proletariaatin diktatuuria. Diktatuuri on välittömästi *väkivaltaan* nojaavaa valtiovaltaa. XX vuosisadalla — kuten yleensäkin sivilisaation kaudella — väkivalta ei merkitse nyrkkiä eikä patukkaa, vaan *sotaväkeä*. „Aseistariisuutumisen” ottaminen ohjelmaan on samaa kuin sanoa yleensä: me vastustamme aseiden käyttöä. Tässä ei ole graaniakaan marxilaisuutta samoin kuin siinäkään, jos sanoisimme: me vastustamme väkivallan käyttöä!

Huomautamme, että kansainvälisessä mitassa tästä kysymyksestä on väitelty etupäässä, ellei yksinomaisesti, saksan kielellä. Saksan kielessä on kuitenkin käytetty kahta sanaa, joiden välistä eroa ei ole helppo ilmaista venäjän kielellä. Toinen merkitsee varsinaisesti „aseistariisuutumista” ja esim. Kautsky ja kautskylaiset käyttävät sitä merkitsemään aseistuksen supistamista. Toinen merkitsee varsinaisesti „aseistariisumista” ja sitä käyttävät etupäässä vasemmistolaiset merkitsemään militarismin poistamista, minkä tahansa militäärisen (sotilas-) järjestelmän poistamista. Puhumme tässä artikkelissa jälkimmäisestä vaatimuksesta,

* Ks. Teokset, 22. osa, ss. 295—310. *Toim.*

joka on tavanomainen eräiden *vallankumouksellisten* sosialidemokraattien keskuudessa.

Kautskylainen „aseistariisuutumisen” saarnaaminen, jossa vedotaan juuri imperialististen suurvaltojen nykyisiin hallituksiin, on mitä latteinta opportunistia, porvarillista pasifismia, jolla *itse asiassa* — imelien kautskyläisten „hurskaista toivomuksista” huolimatta — houkutellaan työläiset pois vallankumouksellisesta taistelusta. Sillä moisella saarnaamisella työläisten mieliin syövytetään sitä ajatusta, että imperialististen valtojen nykyisiä, porvarillisia hallituksia *eivät* muka sido finanssipääoman tuhannet siteet eivätkä kymmenet ja sadat vastaavanlaiset (t.s. rosvous- ja ryöväyshenkiset, imperialistista sotaa valmistelevat) keskinäiset *salaiset sopimukset*.

II

Sorrettu luokka, joka ei pyri oppimaan aseiden käyttöä eikä omaamaan aseita, ansaitsisi vain sen, että sitä kohdeltaisiin kuin orjia. Emmehän me voi, porvarillisiksi pasifisteiksi tai opportunisteiksi muuttumatta, unohtaa, että elämme luokkayhteiskunnassa ja ettei siitä ole eikä voi olla muuta ulospääsyä kuin luokkataistelu ja hallitsevan luokan vallan kukistaminen.

Jokaisessa luokkayhteiskunnassa — riippumatta siitä, perustuuko se orjuuteen, maaorjuuteen vai kuten nykyään palkkatyöhön,— sortava luokka on aseistettu. Ei vain nykyinen vakinainen sotaväki, vaan myös nykyinen miliisi — jopa demokraattisimmissakin porvarillisissa tasavalloissa, kuten esim. Sveitsissä,— on porvariston aseistautumista proletariaattia *vastaan*. Tämä on niin alkeellinen totuus, että tuskinpa lienee tarpeellista käsitellä sitä erikoisemmin. Riittää, kun mainitaan sotaväen (m.m. tasavaltalais-demokraattisen miliisiväen) käyttämisestä lakkolaisia vastaan, mikä on yleinen ilmiö poikkeuksetta kaikissa kapitalistisissa maissa. Porvariston aseistautuminen proletariaattia vastaan on nykyisen kapitalistisen yhteiskunnan huomattavimpia, olennaisimpia ja tärkeimpiä tosiasioita.

Ja tästä tosiasiasta huolimatta vallankumouksellisia sosialidemokraatteja kehoitetaan esittämään „aseistariisuutumis”-„vaatimus”! Se on samaa kuin täydellinen luokka-

taistelukannasta luopuminen, yleensä vallankumousajatuk-
sen hylkääminen. Tunnuksenamme olkoon: proletariaatin
aseistaminen porvariston voittamiseksi, pakkoluovuttami-
seksi ja aseistariisumiseksi. Se on vallankumouksellisen
luokan ainoa mahdollinen taktiikka, taktiikka, joka juontuu
kapitalistisen militarismin koko *objektiivisesta kehityksestä*
ja jonka tuo kehitys sanelee. Vasta sen *jälkeen*, kun prole-
tariaatti on aseistariisunut porvariston, se voi, maailman-
historiallista tehtäväänsä kavaltamatta, heittää romutetta-
vaksi ylipäänsä kaikki aseet, ja proletariaatti epäilemättä
tekee sen, mutta vasta sitten eikä missään tapauksessa
aikaisemmin.

Kun nykyinen sota herättää taantumuksellisten kristillisten
sosialistien, vetistelevien pikkuporvarien keskuudessa
vain kauhua ja pelkoa, vain inhoa kaikkea aseenkäyttöä,
verenvuodatusta, kuolemaa y.m.s. kohtaan, niin meidän on
sanottava: kapitalistinen yhteiskunta on ollut ja tulee aina
olemaan *lopulta kauhua*. Ja kun nykyinen, kaikista
sodista taantumuksellisin sota valmistele nyt tuolle yhteis-
kunnalle *kauheaa loppua*, niin meillä ei ole mitään syytä
joutua epätoivoon. Mutta nimenomaan epätoivon ilmausta
eikä mitään muuta on objektiiviselta merkitykseltään aseis-
tariisutumisen „vaatiminen” — oikeammin sanoen: aseista-
riisutumisesta haaveileminen — tällaisena aikana, jolloin
itse porvariston voimin valmistellaan kaikkien nähden
ainoa laillista ja vallankumouksellista sotaa, nimittäin
kansalaisotaa imperialistista porvaristoa vastaan.

Sille, joka sanoo tämän olevan elämästä irrallista teoriaa,
muistutamme kahdesta maailmanhistoriallisesta tosiasiasta:
toisaalta trustien merkityksestä ja naisten tehdastyön osuu-
desta ja toisaalta vuoden 1871 Kommuunista ja vuoden 1905
joulukuun kapinasta Venäjällä.

Porvariston asia on kehittää trusteja, ajaa lapsia ja
naisia tehtaisiin, piinata heitä siellä, turmella ja tuomita
äärimmäiseen kurjuuteen. Me emme „vaadi” emmekä „kan-
nata” tällaista kehitystä, me taistelemme sitä vastaan.
Mutta *miten* taistelemme? Tiedämme, että trustit ja naisten
tehdastyö ovat edistyksellistä. Me emme halua kulkea
taaksepäin, käsityöhön, esimonopolistiseen kapitalismiin,
naisten kotityöhön. Eteenpäin trustien y.m.s. kautta ja niitä
pitemmälle sosialismiin!

Tämä kehityksen *objektiivisen kulun* huomioiva päätelmä pitää vastaavin muutoksin paikkansa myös kansan nykyisen militarisoinnin suhteen. Tänään imperialistinen porvaristo militarisoi koko kansan, myös nuorison. Huomenna se kaikei ryhtyy militarisoimaan naisia. Tämän johdosta meidän on sanottava: sitä parempi! Pikemmin eteenpäin! Mitä pikemmin, sitä lähempänä on aseellinen kapina kapitalismia vastaan. Voivatko sosialidemokraatit antaa nuorison y.m. militarisoimisen pelästyttää itseään, jos he eivät unohda Kommuunin antamaa esimerkkiä? Se ei ole „elämästä irrallista teoriaa” eikä haave, vaan tosiasia. Ja olisi tosiaankin jo kerrassaan huono juttu, jos sosialidemokraatit alkaisivat kaikista taloudellisista ja poliittisista tosiasioista huolimatta epäillä sitä, että imperialismin kauden ja imperialististen sotien täytyy kiertämättömästi johtaa tällaisten tosiasioiden toistumiseen.

Eräs Kommuunin porvarillisista havainnoitsijoista kirjoitti toukokuussa 1871 eräessä englantilaisessa lehdessä: „Jos Ranskan kansakunta muodostuisi yksinomaan naisista, niin kuinka hirvittävä kansakunta se olisikaan!”. Naiset ja lapset 13-vuotiaista alkaen taistelivat Kommuunin aikana rinnan miesten kanssa. Toisin ei voi olla myöskään tulevaisuudessa taisteltaessa porvariston kukistamiseksi. Proletaarinaiset eivät tule katsomaan passiivisina sivusta, kun hyvin-aseistautunut porvaristo alkaa ampuu huonosti-aseistautuneita tai aseettomia työläisiä. He tarttuvat aseisiin, kuten vuonna 1871, ja nykyisistä pelotelluista kansakunnista — oikeamminkin nykyisestä työväenliikkeestä, jota opportunistit ovat hajottaneet enemmän kuin hallitukset,— kehkeytyy varmasti, ennemmin tai myöhemmin, mutta kehkeytyy aivan varmasti vallankumouksellisen proletariaatin kansainvälinen „hirveiden kansakuntien” liitto.

Nykyään koko yhteiskunnallinen elämä on militarismin läpitukenmaa. Imperialismi on suurvaltojen ankaraa taistelua maailman jakamisesta ja uudelleen jakamisesta,— siksi se tulee kiertämättömästi johtamaan jatkuvaan militarisointiin kaikissa maissa, myöskin puolueettomissa ja pienissä maissa. Entä mitä proletaarinaiset tulevat tekemään tämän vastustamiseksi? Yksinomaanko kiroamaan kaikenlaista sotaa ja kaikkea sotilaallista, yksinomaanko vain vaatimaan aseistariisuutumista? Sorretun luokan naiset, luokan, joka on todella vallankumouksellinen, eivät

milloinkaan suostu sellaiseen häpeälliseen osaan. He sanoivat pojilleen:

„Vartut kohta isoksi. Sinulle annetaan kivääri. Ota se ja opi hyvin sotataitoa. Tämä taito on proletaareille välttämätön — ei sitä varten, että ampuisit veljiäsi, muiden maiden työläisiä, niin kuin tehdään nykyisessä sodassa ja niin kuin sosialismin petturit kehottavat sinua tekemään, vaan sitä varten, että taistelisit oman maasi porvaristoa vastaan, tekisit lopun riistosta, kurjuudesta ja sodista, ei hurskaiden toivomusten avulla, vaan voittamalla porvariston ja riisumalla sen aseista”.

Jos nykyisen sodan yhteydessä kieltäydytään harjoittamasta tällaista propagandaa ja nimenomaan tällaista propagandaa, niin silloin on parasta olla yleensä puhumatta suuria sanoja kansainvälisestä vallankumouksellisesta sosialidemokratiasta, sosialistisesta vallankumouksesta, sodasta sota vastaan.

III

Aseistariisuutumisen kannattajat vastustavat „kansan aseistamista” koskevaa ohjelmapykälää muun muassa siksi, että tämä viimeksi mainittu vaatimus johtaa muka helpommin siihen, että tehdään myönnytyksiä opportunismille. Tarkastelimme edellä tärkeintä: aseistariisuutumisen ja toisaalta luokkataistelun ja yhteiskunnallisen vallankumouksen keskinäistä suhdetta. Tarkastelkaamme nyt aseistariisuutumisvaatimuksen ja opportunismin välistä suhdetta koskevaa kysymystä. Eräänä tärkeimpänä syynä siihen, ettei tuota vaatimusta voida hyväksyä, on juuri se, että tuo vaatimus ja sen synnyttämät harhaluulot ehdottomasti heikentävät ja lamauttavat taisteluamme opportunismia vastaan.

Tämä taistelu on epäilemättä Internationalen tärkein päiväjärjestyksessä oleva kysymys. Imperialisminvastainen taistelu, jota ei ole sidottu erottamattomasti opportunisminvastaiseen taisteluun, on pelkkää sanahelinää tai petosta. Eräs Zimmerwaldin ja Kienthalin peruspuutteista, eräs näiden III Internationalen itujen mahdollisen fiaskon (epäonnistumisen, romahduksen) perussyistä on juuri se, että kysymystä taistelusta opportunismia vastaan ei edes asetettu avoimesti, puhumattakaan tuon kysymyksen sen

suuntaisesta ratkaisemisesta, että välien katkaiseminen opportunistien kanssa on välttämätöntä. Opportunismi on päässyt voitolle — väliaikaisesti — Euroopan työväenliikkeessä. Kaikissa suurimmissa maissa on muodostunut kaksi tärkeintä opportunistien muunnosta: ensiksikin herrojen Plehanovien, Scheidemannien, Legienien, Albert Thomas'in ja Sembat'in, Vanderveldien, Hyndmanien, Hendersonien y.m. avoin, kyynillinen ja sen vuoksi vähemmän vaarallinen sosiali-imperialismi. Toiseksi, verhottu, kautskylainen opportunisti: Kautsky — Haase ja „Sosialidemokraattinen työväenryhmä” Saksassa; Longuet, Pressemanne, Mayeras y.m. Ranskassa; Ramsay MacDonald y.m. „Riippumattoman työväenpuolueen” johtajat Englannissa; Martov, Tshheidze y.m. Venäjällä; Treves y.m. niin sanotut vasemmistoreformistit Italiassa.

Avoin opportunisti on avoimesti ja suoraan vallankumousta ja alkamassa olevia vallankumouksellisia liikehtimisiä ja purkauksia vastaan; se on suoranaisesti liittoutunut hallitusten kanssa, niin erilaisia kuin tuon liiton muodot ovatkin, alkaen osallistumisesta ministeristöön ja aina sotateollisuuskomiteoihin osallistumiseen saakka. Naamioituneet opportunistit, kautskylaiset, ovat työväenliikkeelle paljon vahingollisempia ja vaarallisempia, sillä he salaavat hyviltä kuulostavien myös „marxilaisten” sanojen ja passivistien tunnusten avulla sen, että he puolustavat liittoutumista ensin mainittujen kanssa. Näitä vallalla olevan opportunistien kumpaakin muotoa vastaan on käytävä taistelua proletariaatin politiikan *kaikilla* aloilla: parlamentarismin, ammattiyhdistysten, lakkojen, sotilasopiskelun j.n.e. alalla.

Mikä on se tärkein erikoisuus, joka on ominainen näille vallalla olevan opportunistien *kummallekin* muodolle?

Se, että konkreettisesta *nykyisen sodan ja vallankumouksen yhteyttä* koskevasta kysymyksestä ja *vallankumouksen muista konkreettisista kysymyksistä* ollaan vaiti, että niitä hämätään tai tulkitaan varovasti, poliisikiellot huomioonottaen. Ja näin menetellään siitä huolimatta, että sodan edellä osoitettiin lukemattomia kertoja sekä epävirallisesti että Baselin manifestissa virallisesti nimenomaan tämän *edessäolleen* sodan ja proletarisen vallankumouksen yhteys.

Mutta aseistariisuutumisvaatimuksen peruspuutteena on kuitenkin juuri se, että siinä kierretään kaikki vallankumouksen konkreettiset kysymykset. Vai ovatko aseistariisuutumisen kannattajat jonkin aivan uudenlaisen aseettoman vallankumouksen kannalla?

IV

Edelleen. Me emme millään muotoa vastusta taistelua reformien puolesta. Me emme halua jättää huomioon ottamatta sitä murehdittavaa mahdollisuutta, että ihmiskunta joutuu — pahimmassa tapauksessa — vielä toiseen imperialistiseen sotaan, jos tästä sodasta ei kehkeydy vallankumousta joukkojen kuohunnan ja tyytymättömyyden lukuisista purkauksista huolimatta ja meidän ponnistuksistamme huolimatta. Me kannatamme sellaista uudistusohjelmaa, jonka *myös* tulee suuntautua opportunisteja vastaan. Opportunistit olisivat vain mielissään siitä, jos antaisimme heidän yksin taistella reformien puolesta ja itse kaikkoaisimme murehdittavaa todellisuutta pakoon jonkin „aseistariisuutumisen” pilvientakaisiin korkeuksiin. „Aseistariisuutuminen” on nimenomaan pahan todellisuuden pakoilemista eikä suinkaan taistelua sitä vastaan.

Muuten eräiden vasemmistolaisten eräänä suurimpana puutteena kysymyksen asettelussa, esim. isänmaan puolustusta koskevan kysymyksen asettelussa, on vastauksen riittämätön konkreettisuus. Teorian kannalta on paljon oikeamin ja käytännön kannalta paljon tärkeämpää sanoa, että isänmaan puolustaminen *nykyisessä* imperialistisessa sodassa on porvarillista taantumuksellista petosta, kuin esittää „yleinen” väite „kaikenlaista” isänmaan puolustamista vastaan. Se on väärin, eikä se myöskään „lyö” työväenpuolueiden sisällä olevia työläisten välittömiä vihollisia, opportunisteja.

Miliisiä koskevassa kysymyksessä meidän tulisi sanoa kehittämällä konkreettinen ja käytännön kannalta tarpeellinen vastaus: me emme ole porvarillisen, vaan ainoastaan proletaarisen miliisin kannalla. Sen tähden „ei ropoakaan eikä ainoatakaan miestä” vakinaista sotaväkeä eikä myöskään porvarillista miliisiä varten, ei edes sellaisissa maissa kuin Yhdysvallat, Sveitsi, Norja j.n.e. Ja sitäkin

suuremmalla syyllä, kun vapaimmissakin tasavaltalaisissa maissa (esim. Sveitsissä) havaitsemme yhä enemmän preussilaistettavan miliisilaitosta ja lahjottavan sitä sotaväen mobilisoimiseksi lakkolaisia vastaan. Me voimme vaatia upseerien valitsemista kansan toimesta, kaiken sotilaslainkäytön kumoamista, ulkomaalaisten työläisten ja kotimaisten työläisten oikeuksien yhtäläistämistä (tämä on erikoisen tärkeä kohta niiden imperialististen valtioiden suhteen, jotka Sveitsin tapaan riistävät yhä suuremmassa määrässä ja yhä häikäilemättömämmin ulkomaalaisia työläisiä myöntämättä heille oikeuksia), edelleen: oikeutta jokaiselle kyseisen maan sanokaamme sadan hengen ryhmälle muodostaa koko sotataitoon perehtymistä varten vapaita yhdistyksiä, joissa ohjaajat valitaan vapaasti, heidän työnsä maksetaan valtion varoista j.n.e. Vain tällaisissa oloissa proletariaatti voi oppia sotataitoa todella *itseään* varten eikä omia orjanomistajiaan varten, ja proletariaatin edut vaativat ehdottomasti tällaista opiskelua. Venäjän vallankumous näytti, että vallankumouksellisen liikkeen jokainen menestys, vaikka se olisi vain osittainenkin — esimerkiksi tietyn kaupungin, tietyn tehdaskylän valtaaminen, tietyn armeijan osan puolelleen voittaminen — *pakottaa* voittaneen proletariaatin toteuttamaan ehdottomasti juuri tällaista ohjelmaa.

Vihdoin on itsestään selvää, että opportunismia vastaan ei voida taistella pelkästään ohjelmien avulla, vaan ainoastaan pitämällä jatkuvasti huolta siitä, että ne todella toteutetaan käytännössä. Vararikkoutuneen II Internationalen pahin, kohtalokkain virhe oli se, että sanat eivät vastanneet tekoja, että harjaannutettiin käyttämään vilpillisesti vallankumouksellisia fraaseja (ks. Kautskyn ja kumpp. nykyistä suhtautumista Baselin manifestiin). Tarkastellessamme tältä kannalta aseistariisuutusvaatimusta meidän on ennen muuta asetettava kysymys sen *objektiivisesta* merkityksestä. Yhteiskunnallisena aatteena — s.o. sellaisena aatteena, jonka synnyttää tietty yhteiskunnallinen tilanne ja joka voi vaikuttaa tiettyyn yhteiskunnalliseen ympäristöön eikä jää jonkun yksilön tai kerhon mielijohteeksi, — aseistariisuutuminen on nähtävästi saanut alkunsa erikoisista, poikkeuksellisesti ilmenevistä „rauhallisista” elinoloista erinäisissä pikkuvaltioissa, jotka ovat olleet melko pitkän ajan syrjässä sotien veriseltä maailmantieltä ja toivovat

voivansa jäädä edelleenkin syrjään. Tästä tulee vakuuttuneeksi, kun miettii tarkemmin esimerkiksi norjalaisten aseistariisuutumisen-kannattajien todisteluja: „maammehan on pieni, sotaväkeä meillä on vähän, me emme mahda mitään suurvalloille” (ja siksi me olemme myös voimattomia vastustamaan väkivaltaista mukaanvetämistä tämän tai tuon suurvaltojen ryhmän imperialistiseen *liittoon!*), „me haluamme edelleenkin elää rauhassa syrjäisessä kolokassamme ja jatkaa syrjäseudun politiikkaa, vaatia aseistariisuutumista, pakollisia sovinto-oikeuksia, vakituista puolueettomuutta j.n.e.” („vakituista” — nähtävästi sellaista kuin belgialainen?).

Pikkuvaltioiden pikkuinen pyrkimys pysyä syrjässä, pikkuporvarillinen halu olla mahdollisimman etäällä maailmanhistorian suurtaisteluista, käyttää hyväkseen suhteellisen yksinoikeudellista asemaansa pysyäksään piintyneen passiivisena — juuri tällainen on se *objektiivinen* yhteiskunnallinen tilanne, joka voi turvata aseistariisuutumisaatteelle tietyn menestyksen ja leviämisen eräissä pikkuvaltioissa. Tuo pyrkimys on tietenkin taantumuksellinen ja perustuu kauttaaltaan harhaluuloihin, sillä imperialismi vetää pikkuvaltiot tavalla tai toisella maailmantalouden ja maailmanpolitiikan pyörteeseen.

Valaisemme tätä Sveitsin esimerkin pohjalla. Sveitsin imperialistiset olot määräävät sille objektiivisesti *kaksi* työväenliikkeen linjaa. Opportunistit pyrkivät liitossa porvariston kanssa tekemään Sveitsistä tasavaltalais-demokraattisen monopoliliiton, joka saa tuloja imperialistiseen porvaristoon kuuluville matkailijoilta, ja käyttämään tätä „rauhallista” monopoliasemaa mahdollisimman edullisesti ja niin rauhassa kuin mahdollista. Itse asiassa tuo politiikka on pienen etuoikeutetussa asemassa olevan maan vähäisen etuoikeutetun työläiskerroksen ja kotimaisen porvariston liiton politiikkaa, joka on suunnattu proletariaatin joukkoja *vastaan*. Sveitsin todelliset sosialidemokraatit pyrkivät käyttämään hyväksi Sveitsin suhteellista vapautta ja „kansainvälistä” asemaa (sitä, että sen naapurimaat ovat korkean kulttuurin maita, edelleen sitä seikkaa, että Sveitsissä ei luoja kiitos puhuta „oman omituista” kieltä, vaan kolmea maailmankieltä) laajentaakseen, vahvistaakseen ja lujittaakseen koko Euroopan proletariaatin vallankumouksellisten ainesten *vallankumouksellista* liittoa. Auttakaamme

porvaristoamme säilyttämään mahdollisimman kauan monopoliasemansa Alppien ihanuuksien ratki rauhallisessa kau-passa, niin ehkä meillekin tipahtaa roponen — sitä on *objektiiviselta* sisällöltään sveitsiläisten opportunistien poliitiikka. Auttakaamme vallankumouksellisen proletariaatin liittoutumista ranskalaisten, saksalaisten, italialaisten keskuudessa porvariston kukistamista varten — sitä on objektiiviselta sisällöltään sveitsiläisten vallankumouksellisten sosialidemokraattien poliitiikka. Valitettavasti Sveitsin „vasemmistolaiset” eivät toteuta tätä poliitiikkaansa vielä läheskään riittävässä määrässä, ja mainio päätös, jonka heidän puolueensa edustajakokous hyväksyi Aaraussa vuonna 1915 (vallankumouksellisen joukkotaistelun tunnustaminen), jää toistaiseksi etupäässä paperille. Mutta emme-hän nyt käsittele sitä.

Kysymys, joka meitä tällä haavaa kiinnostaa, on seuraava: vastaako aseistariisuutusvaatimus Sveitsin sosialidemokraattien keskuudessa ilmenevää vallankumouksellista suuntaa? Ilmeisesti ei. Objektiivisesti aseistariisuutus-„vaatimus” vastaa opportunistista, ahtaasti kansallista, pikkuvalltion näköpiiriin rajoittuvaa työväenliikkeen linjaa. Objektiivisesti „aseistariisuutuminen” on pikkuvaltioiden mitä kansallisin, spesifiikkisen kansallinen ohjelma eikä suinkaan kansainvälisen vallankumouksellisen sosialidemokratian kansainvälinen ohjelma.

P. S.* Englantilaisen „Sosialistinen Katsaus” — „The Socialist Review”⁴⁵ — julkaisun, opportunistisen „Riippumattoman työväenpuolueen” äänenkannattajan, viime numerosta (syyskuu 1916) sivulta 287 löydämme tämän puolueen Newcastle’in konferenssin päätöslauselman, jossa kieltäydytään tukemasta *minkä tahansa* hallituksen *mitä tahansa* sotaa, vaikka se „nimellisesti” olisikin „puolustus”-sotaa. Ja sivulta 205 tapaamme toimituksen artikkelissa seuraavan sanonnan: „Me emme hyväksy sinnfeinien kapinaa” (Irlannin vuoden 1916 kapinaa). „Me emme hyväksy mitään aseellista kapinaa, samoin kuin emme hyväksy minkään muunkaan muotoista militarismia ja sotaa”.

* — Postscriptum — jälkikirjoitus. *Toim.*

Tarvinneeko todistella, että nämä „militarismin vastustajat”, *moiset* aseistariisuutumisen puoltajat maassa, joka ei ole pikkuvaltio, vaan suurvalta, ovat mitä pahimpia opportunisteja? Ja teoreettisesti he ovat kuitenkin täysin oikeassa pitäessään aseellista kapinaa myös „eräänä” militarismin ja sodan „muotona”.

Kirjoitettu lokakuussa 1916

*Julkaistu joulukuussa 1916
„Sbornik Sotsial-Demokrata”
kokoelman 2. numerossa
Allekirjoitus: N. L e n i n*

*Julkaistaan
kokoelman tekstin mukaan*